

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0255-260
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Одеська державна академія будівництва та архітектури
ID ОП у ЄДЕБО	8558
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Теплогазопостачання і вентиляція 19 Архітектура та будівництво, 192 Будівництво та цивільна інженерія
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://naqa-my.sharepoint.com/personal/myevstifeiev_naqa_gov_ua/_layouts/15/onedrive.aspx?originalPath=aHR0cHM6Ly9uYXFhLW15LnNoYXJlcG9pbmQ uY29tLzpmOi9nL3BlcnNvbmluZS11ZDZlZGlmZWllZDl9uYXFhX2dvdI91YS9 FbGZKM1BRYzd1NU5oOGlwV1dWaxd4VUJrTEQwZi1wLUVSUXRlNnRpd 3dvZXhnP3J0aW1lPXI5WFp5cVdTMTBn&id=%2Fpersonal%2Fmyevstifei ev%5Fnaqa%5Fgov%5Fua%2FDocuments%2F%D0%90%D0%BA%D1%80 %D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9% D0%BD%D1%96%20%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B 8%202%2E0%2F19%2F0260%20%28%D0%90%2D19%2D0255%2D260% 29%2F1%2E%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%8 1%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B0 %D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2% D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%2Epdf&parent=%2Fpersonal%2Fmye vstifeiev%5Fnaqa%5Fgov%5Fua%2FDocuments%2F%D0%90%D0%BA%D 1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D0 %B9%D0%BD%D1%96%20%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2% D0%B8%202%2E0%2F19%2F0260%20%28%D0%90%2D19%2D0255%2D 260%29
Посилання на звіт експертної групи	https://naqa-my.sharepoint.com/personal/myevstifeiev_naqa_gov_ua/_layouts/15/onedrive.aspx?originalPath=aHR0cHM6Ly9uYXFhLW15LnNoYXJlcG9pbmQ uY29tLzpmOi9nL3BlcnNvbmluZS11ZDZlZGlmZWllZDl9uYXFhX2dvdI91YS9 FbGZKM1BRYzd1NU5oOGlwV1dWaxd4VUJrTEQwZi1wLUVSUXRlNnRpd 3dvZXhnP3J0aW1lPXR5bXFCs2FTMTBn&id=%2Fpersonal%2Fmyevstifei ev%5Fnaqa%5Fgov%5Fua%2FDocuments%2F%D0%90%D0%BA%D1%80% D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D 0%BD%D1%96%20%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8 %202%2E0%2F19%2F0260%20%28%D0%90%2D19%2D0255%2D260%2 9%2F5%2E%20%D0%97%D0%92%D0%86%D0%A2%5F%D0%9E%D0%94 %D0%90%D0%91%D0%90%5F%D0%A2%D0%95%D0%9F%D0%9B%D0% 9E%D0%93%D0%90%D0%97%D0%9E%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%A 2%D0%90%D0%A7%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF%20%D0%86%20 %D0%92%D0%95%D0%9D%D0%A2%D0%98%D0%9B%D0%AF%D0%A6

	%D0%86%D0%AF%2Epdf&parent=%2Fpersonal%2Fmyevstifeiev%5Fnaqa%5Fgov%5Fua%2FDocuments%2F%D0%90%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96%20%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%20%2E0%2F19%2F0260%20%28%D0%90%2D19%2D0255%2D260%29
Дата засідання	14.01.2020
№ протоколу	17
Доповідач	Бродко Оксана Антонівна

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однією із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

<> наявні

<> виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

<> відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

<> встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

<+> відсутні

Обґрунтування:

Підстави для прийняття рішення про відмову відсутні:

- експертна група на місці не виявила у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;*
- жодних перешкод чи інших протиправних або недобросовісних дій з боку ЗВО, які б унеможливили проведення акредитаційної експертизи під час роботи експертної групи не було;*
- під час виїзду до ЗВО експертна група на місці встановила, що освітній процес за освітньою програмою здійснюється відповідно до встановлених норм та правил.*

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм	В	
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	ОП є структурованою у контексті загального часу навчання (за семестрами/роками навчання). Змістовно ОП має поділ на обов'язкові компоненти, дисципліни професійної підготовки та вибіркові компоненти (вибір 1, вибір 2). Зміст освітньої програми «Теплогазопостачання і вентиляція» (перелік	Е	Недотримання вимог критерію 2: до змісту та до структури ОП. Загальний Обсяг ОП у 90 кредитів ЄКТС дотримано. За навчальним планом ОП представлена циклом загальної підготовки та вибірковими циклами професійної підготовки. 14 навчальних дисциплін (7 загальної підготовки та 7 загальнопрофесійної підготовки) мають обсяги до 3 кредитів. 7 навчальних вибіркових дисциплін (що відповідає 35%) також мають обсяги до 3 кредитів. Тобто, загалом, 21 навчальна дисципліна (а це 57%) не відповідають вимогам п. 2 наказу МОН від 26.01.2015 № 47 «Про особливості формування навчальних планів на

	<p>освітніх компонентів та їх зміст, програмні компетентності та програмні результати навчання) в цілому відповідає предметній області спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія.</p> <p>Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів Співвідношення аудиторної та самостійної роботи здобувача вищої освіти за навчальним планом становить 44-58% до 42-56% відповідно (ВК 1.1-1.10).</p> <p>Більше уваги приділяти оновленню змісту освітніх компонентів на основі найновіших досягнень і сучасних практик в галузі будівництва, оновленню рекомендованої літератури в силабусах та робочих програмах дисциплін.</p>	<p>2015/2016 навчальний рік» відповідно до вимог якого «...навчальні дисципліни і практики плануються, як правило, в обсязі трьох і більше кредитів ЄКТС», що зумовлює надмірне перенавантаження здобувачів вищої освіти.</p> <p>Уся професійна підготовка здобувачів зосереджена у вибіркових дисциплінах, тобто не залежить від індивідуального вибору здобувача, а є вибором ЗВО.</p> <p>Дисципліни професійного спрямування повторюють, або практично дублюють одна одну як за назвою, так і за обсягами в кредитах (монтаж систем опалення і вентиляції/монтаж систем опалення і вентиляції; автоматизація в системах теплогенеруючих установок/сучасні системи автоматизації теплогенеруючих установок; реконструкція обладнання ТГПтаВ/реконструкція та вдосконалення обладнання ТГПВ та В тощо).</p> <p>Зміст дисциплін, представлений в силабусах потребує перегляду наповнення тематичних планів та переліків рекомендованої літератури, внесення до них нормативних документів з актуалізацією їх чинності (бо значна частка навчальних дисциплін не мають у переліках рекомендованої літератури посилання на державні будівельні норми національні та міжнародні стандарти).</p> <p>Є дублювання окремих частин навчальних дисциплін, що може зумовити необхідність їх перегляду та можливого об'єднання. Так, дисципліна «Енергозбереження» обсягом 1,5 кредити присвячена різним напрямкам енергозбереження, в т.ч. і тепловим насосам. І рекомендує як посилання лише ДБН В.2.6 – 31: 2016 – Теплова ізоляція будівель.</p> <p>А дисципліна «Опалення» обсягом 3,5 кредити, що присвячена тільки теплонасосним системам опалення має посилання тільки на один національний стандарт ДСТУ Б В.2.5-44:2010 Проектування систем опалення будівель з тепловими насосами.</p>
--	---	---

			<p>І цими дисциплінами не включено до переліку навіть ключові норми та стандарти: ДБН В.2.5-67:2013 Опалення, вентиляція та кондиціонування; ДБН В.2.5-20:2018 Газопостачання; ДБН В.2.5-39:2008 Теплові мережі; ДБН В.2.5-77:2014 Котельні; ДСТУ Б А.2.2-12:2015 Енергетична ефективність будівель. Метод розрахунку енергоспоживання при опаленні, охолодженні, освітленні та гарячому водопостачанні; ДСТУ Б В.2.2-39:2016 Методи та етапи проведення енергетичного аудиту будівель ; ДСТУ-Н Б А.2.2-5:2007 Настанова з розроблення та складання енергетичного паспорта будинків при новому будівництві та реконструкції; ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 Будівельна кліматологія; ДСТУ Б В.2.2-21:2008 Будинки і споруди. Метод визначення питомих тепловитрат на опалення будинків; ДСТУ Б В.2.5-33:2007 Поквартирне теплопостачання житлових будинків з теплогенераторами на газовому паливі із закритою камерою згоряння з колективними димоходами і димоходними системами; ДСТУ-Н Б В.2.5-37:2008 Настанова з проектування, монтування та експлуатації автоматизованих систем моніторингу та управління будівлями і спорудами; ДСТУ-Н Б В.2.5-43:2010 Настанова з улаштування систем сонячного теплопостачання в будинках житлового і громадського призначення;</p> <p>Викликає здивування наявність дисципліни «Поновлювані джерела енергії» в обох варіативних блоках проекту ОП ОДАБА «Організація технічного нагляду в будівництві» та її відсутність в ОП, що розглядається.</p> <p>Тематичний план дисципліни «Кондиціонування повітря» у 8 позиціях із 11 починається рекламою «Вебінар АВОК...»:</p>
--	--	--	---

			<p>В силабусах таких дисциплін «Технічна експлуатація будинків та споруд», «Сучасні інженерні мережі та обладнання», «Енергозбереження», «Охорона праці») не зазначено назву ОП, до якої вони розроблені, а деякі дисципліни мають посилання на іншу ОП, як наприклад, дисципліна «Сучасні матеріали» - на ОП «Мости і транспортні тунелі».</p> <p>Бо цикл загальної підготовки практично для всіх ОП (Мости і транспортні тунелі, Технології будівельних конструкцій, виробів і матеріалів, Міське будівництво та господарство, Теплогазопостачання і вентиляція та інші) мають абсолютно ідентичний як за обсягом, так і за наповненням набір дисциплін професійної підготовки. Здавалось, на завершальних стадіях навчання в ЗВО необхідна більш звужена і спеціалізована освіта за дисциплінами, що будуть забезпечувати набуття здобувачами фахових компетентностей, в т.ч. «ФК 15 Володіння спеціалізованими знаннями, необхідними при розробці систем тепло-, газопостачання, формування мікроклімату».</p> <p>На сайті ОДАБА відсутні робочі навчальні програми, силабуси навчальних дисциплін, що унеможлиблює аналіз тематики лекційного курсу, практичних та самостійних занять, порядок оцінювання та методи контролю знань здобувачів, рекомендовану основну та допоміжну літературу (підручники, нормативні, наукові видання) тощо. Ті посилання, що представлені в табл. 1 Відомостей про самооцінювання є посиланнями на файли в приватних комп'ютерах.</p> <p>Структура та зміст освітньої програми потребують перегляду та доопрацювання з одночасним підсиленням існуючого фонду бібліотеки базою державних будівельних норм та стандартів та створенням за необхідності відповідного структурного підрозділу. Це дозволить включати в освітній процес ознайомлення здобувачів з чинними вимогами до об'єктів будівництва, що регламентовані як державними будівельними нормами, так і гармонізованими до європейських вимог</p>
--	--	--	---

				стандартами і застосовуються при проектуванні та будівництві інженерних систем теплозапобігання, вентиляції та кондиціонування. І стане однією з передумов досягнення загальної програмної компетентності «ЗК 8 – Здатність використовувати нормативно-правові документи в своїй діяльності».
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	Вступники до магістратури за ОП та здобувачі можуть ознайомитися з ОП та її описом, переліком освітніх компонентів та навчально-методичними матеріалами (силабусами) ОП на сайті ЗВО [http://odaba.edu.ua/academy/educational-activities/heat-and-gassupply-and-ventilation-r]. Силабуси дисциплін, що входять до ОП за вибіркоким блоком 2, на сайті ЗВО відсутні [http://odaba.edu.ua/academy/educational-activities/heat-and-gas-supply-and-ventilation-r]. здобувач може отримати інформацію про освітній процес за допомогою сайту ЗВО	В	Користування сайтом занадто ускладнене і малоінформативне. На сайті ОДАБА відсутні робочі навчальні програми, силабуси навчальних дисциплін, що унеможлиблює аналіз тематики лекційного курсу, практичних та самостійних занять, порядок оцінювання та методи контролю знань здобувачів, рекомендовану основну та допоміжну літературу (підручники, нормативні, наукові видання) тощо. Ті посилання, що представлені в табл. 1 Відомостей про самооцінювання є посиланнями на файли в приватних комп'ютерах. Адреса [http://odaba.edu.ua/academy/educational-activities/heat-and-gas-supply-and-ventilation-r] надає 2 позиції інформації щодо вентиляційного і опалювального обладнання, або «Помилка 404 - такої сторінки немає»
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Вступники до магістратури за ОП та здобувачі можуть ознайомитися з ОП та її описом, переліком освітніх компонентів та навчально-методичними матеріалами	В	В Інтернеті на запит на адресу [http://www.tgpvodaba.org.ua/conferences_materials.php]. Дається інформація, що не знайдено результатів на запит [http://www.tgpvodaba.org.ua/conferences_materials.php]

		(силабусами) ОП на сайті ЗВО		<p>Навчання і викладання за освітньою програмою частково відповідає вимогам до цього критерію, однак для досягнення заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання необхідно доопрацювати структуру, зміст ОП, робочі програми дисциплін відповідно до зауважень та пропозицій щодо критеріїв 1 та 2.</p> <p>За критерій оцінювання використовувати не абстрактну участь студентів та викладачів у гуртках, а враховувати фактичні кількісні показники та результати співпраці студентів і викладачів: у виконанні окремих розділів НДР, публікаціях, доповідях на конференціях та семінарах за результатами спільних із студентами розробок тощо.</p>
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В	<p>Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими та зрозумілими, регулюються Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про систему оцінювання знань та вмінь студентів ОДАБА та оприлюднені у вільному доступі на веб-сайті академії. Також критерії оцінювання та форми контрольних заходів описані в силабусах дисциплін та є у вільному доступі на сайті ЗВО. У закладі ВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності.</p>	В	

Критерій 6. Людські ресурси	В	Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми «Теплогазопостачання і вентиляція» другого (магістерського) рівня вищої освіти, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів.	В	У зведеній інформації про викладачів (Табл 2 Відомостей про самооцінювання) взагалі не зазначено підрозділи (як і наукові ступені, вчені звання, коло наукових інтересів, публікації, підвищення кваліфікації тощо) викладачів, що супроводжують реалізацію ОП. Приклад оформлення: Одеський технологічний інститут харчової та холодильної промисловості, 1960 р., «Холодильні та компресорні машини і установки», інженер-механік д.т.н., 05.15.11 «Фізичні процеси гірничого виробництва», (ДД 000523) «Розробка методів раціонального використання низькопотенційних енергоресурсів та атмосферного холоду для підвищення ефективності систем кондиціонування повітря шахт», професор кафедри опалення і вентиляції; (ПР 001002) Стажування 2016р., ДВНЗ «Національний гірничий університет», кафедра аерології та охорони праці, тема: «Знайомство з методичними розробками проектування систем вентиляції громадських будівель», наказ № 991 19.12.2016 р, звіт стажування Рівень наукової та професійної активності: пп. 2, 3, 4, 8, 11, 13, 16 Додати перелік праць.
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.	В	Для забезпечення якості представленої ОП необхідне підсилення існуючого фонду бібліотеки базою державних будівельних норм та стандартів та створенням (за необхідності) відповідного структурного підрозділу. Це дозволить включати в освітній процес ознайомлення здобувачів з чинними вимогами до об'єктів будівництва, що регламентовані як державними будівельними нормами, так і гармонізованими до європейських вимог стандартами і застосовуються при проектуванні та будівництві.

<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p>	В	<p>Рекомендовано систематизацію нормативної бази ОДАБА стосовно питань внутрішнього забезпечення якості освіти, функціонування відповідної окремої сторінки на веб-сайті ЗВО. Рекомендовано розробити форму відгуків та пропозицій на веб-сайті та створити окрему сторінку проектів освітніх програм.</p>	В	<p>Якість освіти може бути забезпечена при наявності сучасних робочих програм навчальних дисциплін і їх матеріального забезпечення.</p>
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p>	В	<p>ОДАБА не використовує технічні засоби сайту щодо публічного доступу до додавання зауважень та пропозицій стейкхолдерів ОП. Рекомендації: розробити форму відгуків та пропозицій на веб-сайті академії та створити окрему сторінку проектів освітніх програм.</p>	В	
<p>Критерій 10. Навчання через дослідження</p>	Не застосовується		Не застосовується	

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

Питання підготовки фахівців за ОП Теплогазопостачання і вентиляція є актуальним. Документи, що супроводжують представлену ОП підготовлені неналежним чином. Зміст дисциплін, представлений в силабусах потребує перегляду наповнення тематичних планів, переліків рекомендованої літератури, внесення до них нормативних документів з актуалізацією їх чинності Представити відомості про викладачів, що супроводжують ОП в повному обсязі. За критерій використовувати не участь викладачів у гуртках чи групах, а їх участь у виконанні НДР, публікації, доповіді на конференціях та семінарах, у т.ч. за результатами спільних із студентами розробок.
Удосконалити сайт, зробити його доступним та інформативним.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

◇ акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

◇ акредитацію ОП

<+> умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

◇ відмову в акредитації ОП

Висновок склав

Член ГЕР 19 Архітектура та будівництво,

Бродко О.А.
(електронний підпис)

Голова ГЕР (електронний підпис)

Товбич В.В.